

Tweemaandelijkse Periodiek
Publication bi-mensuelle

91 ste jaargang - nr. 1 - jan.-feb. 2025
91 me année - n° 1 - jan.-fev. 2025

bpost
P.B.-P.P.
BELGIE(N)-BELGIQUE
3511 KERMT
8/4738
Erk.Nr. P 608580

DE BELGISCHE WATERSLAGER

GESTICHT
FONDÉE
in/en 1905

Verantwoordelijke uitgever en redactie / éditeur responsable et rédaction
benny.uittebroek@gmail.com

Orgaan van de / Organe de la
**Koninklijke Belgische Federatie
van Kanarielifhebbers
Belgische Waterslager**

K B F K

**Fédération Royale Belge
pour Amateurs de
Canaris Malinois**

Aangesloten bij de / Affilié à la

B O U

Belgische Ornithologische Unie

C O M

Confédération Ornithologique Mondiale

KBFK officiële website

<http://www.dbws.be>

Alle betalingen KBFK

BE98 9791 6664 5193

Indien adres onjuist, terug aan / En cas d'adresse inexacte, à retourner à
Uittebroek Benny, Hertog van Brabantlaan 5, 3400 Landen

dé dierenspecialzaak
in en rond St-Truiden!

TRUDO BIRD
ALLES VOOR UW HUIDIER

Alles voor uw hond, kat, knaagdier,
vogels, konijnen, reptielen
(ook voedseldieren)

Specialist vogelbenodigdheden

Ruim aanbod vogels,
knaagdieren en reptielen

**ruime keuze
de beste prijzen!**

iedere zondag open!
van 9u tot 12u
maandag en feestdagen gesloten

Luikersteenweg 28/001, Sint-Truiden, www.trudobird.be • 011 68 19 68

ALGEMENE RINGENFABRIKANT

C O D I T E C H

Krommebeekstraat 24 - 8930 Menen

Tel. +32 (0)470 10 27 66

www.coditech.be

info@coditech.be

KBFK feest

gezelligheid troef !

Zondag **23 maart** 2025 om 12.30 uur

in de zaal

FAMILIA – Kleinmannekensstraat 4 – 2580 Putte

Inschrijvingen op naam vóór 10 maart
bij de KBFKondervoorzitter-feestbestuurder

Benny Gillard
02 687 48 34

Alle KBFK-leden en sympathisanten worden op dit feest verwacht.

Laten we het samen weer gezellig maken !

Menu

aperitief

koud voorgerecht

soep

hoofdgerecht

dessert – koffie of thee

voor de prijs van **€ 55,00 / persoon**
inbegrepen water / koffie tijdens de maaltijden

Putte ligt aan de N15 die Mechelen verbindt met Heist-op-den-Berg (N10). De feestzaal **FAMILIA** bevindt zich in Putte aan de kant van Heist-op-den-Berg, vlak aan de N15 in de Kleinmannekensstraat nr. 4; rechtsaf komende van Heist; linksaf komende van Mechelen.

K B F K

Statutaire ledenvergadering

Zondag **16 maart** 2025 om **9.00** uur

in het lokaal **De Kastert**
Kastertstraat 51 **te 3600 Genk**

Dagorde

- Verslag en opvolging van de vorige vergadering (17-11-2024)
- Briefwisseling
- (Her)Verkiezing 1/3 van de functies in het hoofdbestuur tijdens de algemene ledenvergadering van de maand juni: de ondervoorzitter, de penningmeester, de feestbestuurder
- Voorstel wedstrijdkalender en BOU-kandidaat januari 2026
- Allerlei
- Rondvraag - Het woord is aan de leden

**Hierbij nodigt het bestuur
alle leden uit aanwezig te zijn**

Verslag van de algemene ledenvergadering van zondag 17-11-2024 onder leiding van voorzitter Benny Uittebroek

Aanwezig: KMKBonheiden / LW Leuven / LZHalen / KWLummen en KZSWijnegem (door Luc)

Afwezig: KBW Balen / GWK Genk

Bestuur: iedereen op post

Opening. Daar een paar leden opgehouden werden door andere verplichtingen, opent de voorzitter rond 9h20 deze laatste vergadering van 2024 en verwelkomt iedereen bijzonder hartelijk.

Spijtig genoeg moet de voorzitter beginnen met minder goed nieuws omtrent de gezondheidstoestand van enkele leden en die is voor sommigen toch wel ernstig te noemen.

François Bastiaensen: wordt volgende week gehospitaliseerd

Valère Vanschoonbeek: geopereerd aan de heup na val

Roger Vanaerschot: gehospitaliseerd

Leon Beutels: gehospitaliseerd

Wij wensen aan allen een snel herstel toe en duimen voor hen.

I Verslag en opvolging van de **vorige vergadering** (15-09-2024)

Expliciet vraagt de voorzitter ook deze keer of dit verslag een correcte weergave is van de vorige ledenvergadering. Daar er geen opmerkingen, bedenkingen of vragen hieromtrent zijn (ook niet schriftelijk), wordt het verslag als dusdanig goedgekeurd.

Sommige punten in dit verslag worden in herinnering gebracht

- Verhoging inleggeld/vogel + catalogoog van 2 naar 3 euro
- De gesloten wedstrijd van KZSWijnegem wordt administratief opgenomen door Luc Vermincksel en de inschrijvingen dienen dan ook bij hem te gebeuren
- BOU-Kampioenschap gesloten kooien wordt georganiseerd door LZHalen
- 10 000 zangfiches werden besteld en inmiddels reeds ontvangen. De zoon van Herwig Vanschooren doet de KBFK-afstempeling, waarvoor nogmaals dank
- Ook nog een woordje van dank aan Herwig zelf die de bestelling van het eivoer (voor de beloning op de wedstrijden) op zich heeft genomen en bij onze sponsor TRUDOBIRD een goede deal heeft bekomen met inbegrip van een zak platte witzaad en een zak raapzaad (te gebruiken bij de wedstrijden in het open stelsel)

III Briefwisseling

De voorzitter heeft een email ontvangen met de vraag om KBFK-lid te worden zonder evenwel toe te treden tot een club.

De voorzitter heeft bevestigd dat men enkel lid kan worden van de KBFK via een club. Voor informatie over de Belgische Waterslager en de KBFK heeft hij verwezen naar onze officiële website <http://www.dbws.be>

IV Wedstrijdbenodigheden

Ondervoorzitter Benny bevestigt dat elke club de benodigde zangfiches heeft ontvangen (de laatste werden tijdens de vergadering overhandigd)

V Verzekering BA

Ook hier bevestigt de ondervoorzitter dat elke club zijn bijdrage heeft gestort en de betaling op de jaarlijkse vervaldag is gebeurd.

VI Vogelgriep

Een vrijwel ongewijzigd gunstige toestand voor België (sinds 22-03-2024 vogelgriepvrij erkend door de WOAAH - World Organisation for Animal Health) maar de beschermende maatregelen blijven van kracht:

- Verplicht voor de professionele pluimveesector en geadviseerd voor de hobbyhouders van pluimvee: voederen en drenken van pluimvee moet binnen gebeuren of alleszins afgeschermd om contact met mogelijk besmette wilde vogels te voorkomen.

- Het verzamelen (beurs, tentoonstelling, prijskamp, show, veiling, cultureel of historisch evenement of een sportevenement) van in gevangenschap levende vogels, andere dan hobbypluimvee, is toegestaan. De organisator van een dergelijke verzameling registreert de verzameling bij de LCE van het FAVV en plaatst de verzameling onder toezicht van een dierenarts. Lijst van deelnemers gedurende twee maanden bij te houden.

--> Voor de open wedstrijden in de Kastert is de aangifte bij het FAVV en het toezicht dierenarts reeds geregeld en hebben we van het FAVV de schriftelijke toestemming voor het organiseren van de wedstrijden ontvangen.

--> Voor de gesloten wedstrijden dient dit nog te gebeuren. De voorzitter overhandigt de benodigde documenten.

Update vogelgriep

Het FAVV en Minister van Landbouw David Clarinval hebben beslist om vanaf zaterdag 23 november 2024 de preventieve maatregelen tegen vogelgriep voor commerciële pluimveehouderijen opnieuw strenger te maken. Ook al zijn er in België dit jaar nog geen haarden vastgesteld, toch

circuleert het virus volop langs de trekroutes naar en over ons land. Om onze pluimveestapel zo goed mogelijk te beschermen, wordt vanaf 23-11-2024 opnieuw een afschermplicht ingevoerd voor vogels en pluimvee van alle commerciële en in Sanitel geregistreerde pluimveehouderijen.

Voor commerciële pluimveebedrijven:

Alle pluimvee en andere vogels moeten opgehokt worden of met netten afgeschermd van contact met wilde vogels.

Alle pluimvee en andere vogels moeten binnen of afgeschermd door netten worden gevoederd en gedrenkt.

Voor niet geregistreerde hobbyhouderijen:

Alle gehouden vogels moeten binnen of afgeschermd door netten worden gevoederd en gedrenkt.

VI **Allerlei**

- **Lidgeld en ringenbestelling.** Elke club dient zijn ledenlijst voor 15/12/2024 aan de voorzitter en ondervoorzitter te laten geworden.

- **Mondial 2025** - Santa Maria da Feira (Portugal). Alle nuttige inlichtingen zijn te vinden in de periodiek nr. 5 en elke club ontvangt ook een inschrijvingsformulier voor de eventueel geïnteresseerden.

- **Mondial 2026.** Zoals ondertussen wel bekend, wordt die georganiseerd door België in Marche-en-Famenne.

Om die organisatie te bekostigen, lanceert de organiserende vzw Belgian Bird Mondial een crowdlending. Via deze crowdlending zoekt de BBM via een internetplatform naar fondsen in de vorm van een lening bij de 'menigte' van particulieren. Alle **individuele leden**, alle **vogelliefhebbersverenigingen** alsook alle bij de **BOU aangesloten federaties**, worden uitgenodigd een bijdrage te storten om de kosten te helpen betalen met het vooruitzicht tot terugbetaling na afloop.

Jackie Soetaert, BOU sectiechef zangkanaries, heeft ook aan onze federatie om een bijdrage gevraagd. Na overleg wordt de beslissing genomen om hetzelfde bedrag als de KNBB, zijnde 1000 euro, te storten.

Er is eveneens een aandachtspunt voor de wedstrijdkalender van 2026 daar er in principe in het organiserende land tijdens het WK geen andere wedstrijden worden georganiseerd. Info en overleg zal noodzakelijk zijn om een definitieve beslissing te nemen.

VII **Rondvraag** - Het woord aan de leden.

- Herwig heeft enkele praktische vragen i.v.m. de wedstrijden:

- De maatschappelijke wedstrijd KWLummen wordt afgelast.

- Dhr. Eric Bottin krijgt omwille van zijn gezondheidstoestand, uitzonderlijk

de toestemming om zijn vogels op dinsdagmorgen voor 9H binnen te brengen en ze te komen ophalen na afloop van de wedstrijd (een uur kan moeilijk afgesproken worden). Dit is een bijzondere uitzonderingsmaatregel en alle andere inkooiingen dienen op de vastgestelde dag en uur te gebeuren.

- De inschrijvingen die door dhr. Jos Boes werden en nog worden gedaan voor de vogels van Theo Schrooten (en eventuele anderen) worden geweigerd conform de eerdere beslissingen van de ledenvergadering(en).

- In antwoord op de vraag van KMKBonheiden benadrukt voorzitter Benny nogmaals dat wat hem betreft het meningsverschil met Leo Dekens een afgesloten zaak is en dat hij nogmaals een uitgestoken hand reikt om de lei schoon te veegen.

Sluiting

De voorzitter sluit rond de klok van 11u.45 de vergadering af en wenst iedereen een behouden thuiskomst en een succesvol wedstrijdseizoen.

Verslaggever

Benny Gillard

Dankbaar aandenken aan

Luc Thoelen

Echtgenoot van Ria Hubrechts

Vader van GWK-lid **Tom Thoelen**

Geboren in Hoeselt

op 27 mei 1952

en van ons heengegaan

in het Z.O.L. Campus Sint-Jan

op 10 december 2024

72ste Mondiaal Ornithologisch Kampioenschap Santa Maria Da Feira - Portugal - januari 2025

Felicities voor alle Belgische deelnemers,
in het bijzonder voor hen die de Belgische eer hooggehouden hebben
in **sectie B Belgische Waterslager - Malinois**

In **stam**

GOUD Marini Umberto - 434p. (IT)
ZILVER Fagarasianm Gheorghe - 426p. (IT)
BRONS Kemal Akdemir - 400p. (TK)

In **serie**

GOUD **Neels Sylvie** - 250p. (BE)
ZILVER Di Maio Diego - 240p. (IT)
BRONS Ramon Jose Monfort Sanchez - 226p. (ES)

Individueel

GOUD Panadero Alvarez Carlos - 122p. (ES)
ZILVER **Soethaert Julie** - 111p. (BE)
BRONS Sevil Andujar Xavier - 103p. (ES)

INFORMATIE – NOTA

in uitvoering van **art. 4 van de wet van 3 juli 2005**
betreffende de rechten van vrijwilligers

Vooraleer met activiteiten een aanvang te nemen moet de vrijwilliger kennis nemen van de volgende 6 informatie-items.

1. De Koninklijke Belgische Federatie van Kanarielifhebbers (KBFK) is een nationale groep van liefhebbers die de cultuur van de kanarievogel, inzonderheid de cultuur van het zangkanarieras Belgische Waterslager, tot **doel** stelt. Dit betekent de rechten en de belangen van de aangesloten leden behartigen, verdedigen en hen diensten verlenen, informatie verstrekken, bevorderen van houden en kweken, opleiden van keurmeesters en organiseren van zangwedstrijden, dit alles tot instandhouding en verdere ontwikkeling van het ras.

2. De KBFK is **een feitelijke vereniging**, met onbaatzuchtige doelstelling en met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden of bestuurders, die geen personen tewerkstelt verbonden door een arbeidsovereenkomst.

De **algemene leiding** van deze feitelijke vereniging berust bij haar voorzitter.

3. Het statuut van de KBFK (feitelijke vereniging) heeft voor gevolg dat de KBFK niet valt onder de aansprakelijkheidsregeling en de verzekeringsplicht (art. 5 en art. 6) van de wet. Bijgevolg vallen de vrijwilligers onder het 'gemeen recht' en kunnen dus **burgerlijk aansprakelijk** gesteld worden voor de schade toegebracht aan derden.

4. Ter bescherming tegen deze mogelijke aansprakelijkheid heeft de KBFK een **verzekering** afgesloten voor de vereniging, het bestuur, de bestuursleden, de leiders en de aangestelden van de vereniging, de gewone leden en de ouders of voogden die burgerlijk aansprakelijk zijn voor een minderjarig lid (in totaal voor 250 personen).

Verzekeringsmaatschappij **BALOISE Insurance BELGIUM nv**

Polis Verenigingsleven nr. **AN/30.527.035-0000**

Deze **BA-polis** dekt de burgerlijke aansprakelijkheid t.o.v. derden, dit zowel voor het bestuur als voor de leden van de vereniging en **waarbij leden onderling worden aanzien als derden**, voor schade aan personen en aan goederen die werd veroorzaakt in het verenigingsleven, op weg naar en van de activiteiten, door de gebouwen, de installaties of goederen van de vereniging of door de vereniging in gebruik.

Lichamelijke schade is verzekerd tot € 1.239.467,62; **stoffelijke schade** tot € 247.893,52 en **rechtsbijstand** tot € 12.394,68 per geval en per verzekerde.

Huurt of gebruikt de vereniging bij gelegenheid een gebouw dat haar niet toebehoort dan verzekert BALOISE Insurance ook de schade veroorzaakt door vuur, brand, ontploffing, rook en water die de vereniging zou veroorzaken aan dit gebouw (en zijn inhoud). Ook voedselvergiftiging waarvoor de vereniging zou aansprakelijk gesteld worden, door het aanbieden van voeding of dranken, behoort tot de standaarddekking.

5. De KBFK betaalt een **onkostenvergoeding** op basis van effectief gemaakte onkosten voor verplaatsingen en andere gemaakte onkosten in opdracht van het bestuur.

6. De vrijwilliger kan gegevens vernemen ten aanzien waarvan hij gehouden is tot de **geheimhoudingsplicht** volgens art. 458 van het Strafwetboek.

General Data Protection Regulation (GDPR) of Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

is een geheel van regels (verordening) om de persoonsgegevens van Europese burgers beter te beschermen en is van kracht sinds 25 mei 2018.

Deze nieuwe verordening geeft de EU burger bepaalde rechten betreffende de persoonsgegevens: het recht van inzage, het recht op rectificatie, het recht om bezwaar aan te tekenen en het recht om gegevens te laten wissen.

KBFK privacy verklaring

De KBFK heeft een gegevensregister van haar leden. Hierin zijn opgenomen naam, straat, postnummer en stad of gemeente en een uniek stamnummer. Op vrijwillige basis kan hier een e-mailadres en/of telefoonnummer aan toegevoegd worden.

De verwerking van de persoonsgegevens gebeurt op het digitale platform dbws.be. Dit platform is beveiligd met een unieke login en wachtwoord. De server waarop de gegevens van KBFK online worden opgeslagen is beveiligd door een systeem waarvoor de netwerkbeheerder garant staat.

De persoonsgegevens uit het gegevensregister worden gebruikt voor de verzending van de KBFK-periodiek 'De Belgische Waterslager'.

Deze persoonsgegevens staan eveneens gepubliceerd op de openbare website www.dbws.be, als leden van de KBFK ten behoeve van iedereen die wenst contact te zoeken met liefhebbers/kwekers van de Belgische Waterslager.

Leden van de KBFK die deze publicatie niet willen, hebben het recht van verzet tegen de publicatie van hun persoonsgegevens en kunnen op eenvoudige aanvraag bij de KBFK-voorzitter desgevallend hun persoonsgegevens laten wijzigen of verwijderen. Ook de leden die uit de KBFK stappen hebben het recht om zich te laten schrappen uit het archief register.

De KBFK is wettelijk verplicht om persoonsgegevens achter een stamnummer op eenvoudig verzoek te verstrekken aan bevoegde diensten zoals daar zijn: gerechtelijke en politionele instanties, de diensten Natuur en Bos, de dienst CITES.

De KBFK verbindt er zich toe om geen persoonsgegevens van de leden ter beschikking te stellen aan derden, ook niet aan firma's voor commerciële doeleinden.

De KBFK verbindt er zich toe om de leden, via e-mail naar de plaatselijke voorzitters/secretarissen en naar de rechtstreeks aangesloten leden, te waarschuwen binnen 72 u. nadat een datalek is vastgesteld.

25 mei 2018

Wedstrijduitslagen 2024 – 2025

Wedstrijd1

In open kooien

KWL - LUMMEN

25-11-2024

208 vogels - **40,9 %** ereprijzen

Palmares

punten

Meesterzanger 129 Bungeneers Marie - Thérèse

Meesterzanger KWL - Lummen 114 Vanschooren Herwig /1

Schoonste Klokkende Waterslag 8 Bungeneers Marie - Thérèse

SKW stam 25 De Boodt Ludo

Eervolle vermelding / /

SKW serie 13 De Boodt Ludo

13 Bungeneers Marie - Thérèse

13-12 Eelen Theo

Eervolle vermelding 13 Vanschooren Ferre

12 Leys Ivo

12 Bungeneers Alex

12 Bungeneers Tamara

SKW individueel 6 De Boodt Ludo

Kampioen stam 457 Bungeneers Marie-Thérèse

2 415 Vanschooren Herwig /1

3 408 Eelen Theo

Kampioen serie 240 Eelen Theo

2 234 Bungeneers Marie-Thérèse

3 228 Bungeneers Alex

Kampioen individueel 114 Libot Georges

2 93 Sysmans André

3 NT /

Wedstrijd2

In open kooien

LZH - Halen 02-12-2024

236 vogels - 48,7 % ereprijzen

Palmares

punten

Meesterzanger	132	Cakmak Yalcin
Meesterzanger LZH - Halen	105	Bungeneers Alex
Schoonste Klokkende Waterslag	9	Recep Kaynak
SKW stam	26	Deboodt Benny
	25	Deboodt Ludo
	25	Cakmak Yalcin
	25	Vanschooren Herwig/1
	25	Vermincksel Luc
Eervolle vermelding	24	Bungeneers Alex
	24	Libot Georges
	24	Raeymaekers Raf
	24	Vermincksel Fatima
SKW serie	15	Recep Kaynak
	15	Vanschooren Ferre
	14	Cakmak Yalcin
	12	Civelek Alaattin
Eervolle vermelding	12	Burssens Rudi
	12	Civelek Alaattin
	12	Eelen Theo
	12	Vanschooren Herwig/3
SKW individueel	7	Vanschooren Herwig/3
Kampioen stam	435	Raeymaekers Raf
	2 430	Hillen Willy
	3 420	Cakmak Yalcin
Kampioen serie	246	Cakmak Yalcin
	2 222	Raeymaekers Raf
	3 219	Recep Kaynak
Kampioen individueel	129	Sysmans André
	2 114	Raeymaekers Raf
	3 111	Vanschooren Herwig/2

Wedstrijd3

In open kooien

GWK - Genk 09-12-2024

189 vogels - 62,4 % ereprijzen

Palmares

punten

Meesterzanger 135 Leys Ivo

Meesterzanger GWK - Genk 120 Libot Georges

Schoonste Klokkende Waterslag 8 Vermincksel Fatima

SKW stam 28 Vermincksel Fatima

Eervolle vermelding 25 Vermincksel Luc

24 Vanschooren Herwig /2

SKW serie 13 Recep Kaynak

13 Gillard Benny

Eervolle vermelding 12 Bungeneers Alex

12 Vanschooren Herwig /1

SKW individueel 7 Vermincksel Luc

Kampioen stam 468 Vanschooren Herwig /1

2 439 Vermincksel Fatima

3 439 Vermincksel Luc

Kampioen serie 243 Leys Ivo

2 234 Libot Georges

3 228 Recep Kaynak

Kampioen individueel 123 Vermincksel Luc

2 120 Libot Georges

3 117 Recep Kaynak

Wedstrijd4
in open kooien

LW - Leuven **16-12-2024**
230 vogels - **52,6** % ereprijzen

Palmares

punten

Meesterzanger 135 Vermincksel Fatima

Meesterzanger LW - Leuven 126 Leys Ivo

KBFK Kampioen Klasse B* 120 *Civelek Alaattin

Schoonste Klokkende Waterslag 9 Vanschooren Herwig /1

SKW stam 27 Vermincksel Luc

Eervolle vermelding 25 Bungeneers Alex
24 Vermincksel Fatima

SKW serie 13 Eelen Theo

Eervolle vermelding 13 Gillard Benny
12 Leys Ivo
12 Vanschooren Herwig /2
12 Vanschooren Herwig /3

SKW individueel 7 Bungeneers Tamara

Kampioen stam 485 Vermincksel Luc

2 470 Vermincksel Fatima
3 463 Bungeneers Alex

Kampioen serie 237 Hillen Willy

2 225 Eelen Theo
3 219 Raeymaekers Raf

Kampioen individueel 129 Bungeneers Tamara

2 126 Leys Ivo
3 123 Raeymaekers Richard

Wedstrijd5
COM-België / BOU-Kampioenschap
472 vogels in open kooien

WZK - Eksaarde 2025-01-04/12

Palmares

punten

Meesterzanger
Kampioen van België **129** **Raeymaekers Raf**

Schoonste Klokkende Waterslag stam **29** **Neels Cyriel**

SKW serie **15** **Beutels Leon**

SKW individueel **7** **Dillen Frans**

BOU-Kampioenschap stam
GOUD 467 **Bungeneers Tamara**
ZILVER 453 **Vermincksel Fatima**
BRONS 443 **Vermincksel Luc**

BOU-Kampioenschap serie
GOUD 255 **Raeymaekers Raf**
ZILVER 252 **Colona-Cesari Vince**
BRONS 249 **Beutels Leon**

BOU-Kampioenschap individueel
GOUD 120 **Bungeneers Alex**
ZILVER 117 **Martens Annie**
BRONS 114 **Neels Sylvie**

Wedstrijd1

in afgedekte kooien

KMKB - Bonheiden 2024-01-19

286 vogels - 42,3 % ereprijzen

Palmares

punten

Meesterzanger 129 Eelen Theo

Meesterzanger KMK-Bonheiden 123 Claes Louis

Schoonste Klokkende Waterslag 8 Permentier Guido

SKW stam 28 Claes Louis

Eervolle vermelding 25 EelenTheo

SKW serie 15 Permentier Guido

13 Pans Danny

12 Claes Louis

Eervolle vermelding 12 Bastiaensen Jana

12 Bastiaensen-Vorsselmans Annie

12 Van Aerschot-Beken Roze Marie

SKW individueel 8 Permentier Guido

Kampioen stam 473 Eelen Theo

2 455 Claes Louis

3 433 Bungeneers Marie-Thérèse

Kampioen serie 225 Pans Danny

2 219 Dillen Frans

3 216 Van Dyck Georges

Kampioen individueel 114 Bastiaensen Jana

2 114 Dillen Frans

3 111 De Haes Jan

Wedstrijd2

LZH - Halen 2024-01-19

BOU-kampioenschap

in afgedekte kooien

356 vogels - 28,4 % ereprijzen

Palmares

punten

Meesterzanger
Kampioen van België in afgedekte kooien **129 Bungeneers Alex**

Meesterzanger LZH - Halen **129 Bungeneers Alex**

Schoonste Klokkende Waterslag **8 Permentier Guido**

SKW stam **28 Permentier Guido**

Eervolle vermelding 25 Bungeneers Alex

24 Claes Louis

SKW serie **13 Vuegen Ludo**

Eervolle vermelding 13 Permentier Guido

12 Eelen Theo

SKW individueel **7 Bungeneers Paul**

BOU-Kampioenschap stam **GOUD 488 Bungeneers Alex**

ZILVER 445 Permentier Guido

BRONS 420 Hillen Willy

BOU-Kampioenschap serie **GOUD 252 Vuegen Ludo**

ZILVER 231 Eelen Theo

BRONS 222 Vanschooren Herwig /2

BOU-Kampioenschap individueel **GOUD 120 Bungeneers Paul**

ZILVER 114 Bungeneers Paul

BRONS 108 De Haes Jan

Wedstrijd3

in afgedekte kooien

KWL - Lummen

2025-02-03

191 vogels - 51,8 % ereprijzen

Palmares

punten

Meesterzanger 141 Bungereers Tamara

Meesterzanger KWL - Lummen 120 Vanschooren Herwig /2

Schoonste Klokkende Waterslag 8 Bungereers Tamara

SKW stam 28 Vanschooren Herwig /1

Eervolle vermelding 24 Eelen Theo

SKW serie 13 Vanschooren Ferre

13 Raeymaekers Raf

Eervolle vermelding 12 Bastiaensen-Vorsselmans Annie

12 Recep Kaynak

12 Van Ballaert Nelly

SKW individueel 7 Raeymaekers Richard

Kampioen stam 478 Bungereers Tamara

2 448 Vanschooren Herwig /1

3 446 Eelen Theo

Kampioen serie 216 Raeymaekers Richard

2 207 Vanschooren Ferre

3 207 Van Aerschot Roger

Kampioen individueel 126 Raeymaekers Richard

2 120 Sysmans André

3 120 Vanschooren Herwig /3

Wedstrijd4

in afgedekte kooien

Palmares

KZSW - Wijnegem 2025-02-08

268 vogels - 53,4 % ereprijzen

punten

Meesterzanger 144 Vanschooren Herwig /1

Meesterzanger KZSW - Wijnegem 126 Bastiaensen-Vorsselmans Annie

KBFK Kampioen Klasse B

108

Burssens Rudi

Schoonste Klokkende Waterslag 9 **Bungeneers Tamara**

SKW stam 31 Vanschooren Herwig /1

29 Bungeneers Tamara

29 Permentier Guido

Eervolle vermelding 28-26 Eelen Theo

27 Claes Louis

25 Vanschooren Herwig /2

SKW serie 17-14 Permentier Kevin

16-16 Permentier Guido

14 Bastiaensen Jana

14 Bastiaensen-Vorsselmans Annie

14 Claes Louis

Eervolle vermelding 14 Vanschooren Herwig /2

12 Leys Ivo

12 Raeymaekers Raf

12 Sysmans Andre

12 Vanschooren Ferre

SKW individueel 7 Bastiaensen Jana

Kampioen stam 529 Vanschooren Herwig /1

2 524 Bungeneers Tamara

3 488 Eelen Theo

Kampioen serie 246 Permentier Kevin

2 234 Claes Louis

3 225 Permentier Guido

Kampioen individueel 123 Leys Ivo

2 120 Vanschooren Herwig /3

3 114 Goossens Freddy

Jaap Plokker in gesprek met ... een eigenzinnige waterslagerkweker

Onderstaande is een fragment uit **een interview met de heer T. C. Diepenhorst** te Katwijk aan Zee (kustplaats en gemeente in het noordwesten van de Nederlandse provincie Zuid-Holland). Het volledige interview verscheen in het clubblad van de Katwijkse vogelvereniging 'De Kanarievogel', jaargang 1999, nr.2, p. 24-38 en is ook terug te vinden op <http://zangkanaries.nl/> → Artikelen.

Dit fragment heeft vooral betrekking op de experimenten die de heer Diepenhorst heeft gedaan op het gebied van **het zangmilieu als zangbepalende factor**.

Inleiding

In de wereld van de zangkanariesport kom je aparte vogels tegen, ieder met een eigen "handelsmerk". We kennen ze ook uit onze eigen vereniging, van vroeger en vandaag de dag. Het leek me razend interessant om voor het gebruikelijke interview eens op bezoek te gaan bij een zangkanariékweker met eigen, uitgesproken, opvattingen over hoe je de mooiste waterslagers zou moeten kweken. Het werd een ontdekkingsstocht in een zangkanariewereld van experimenten met waterslagerzang op cassettebandjes en cd's en vogelverblijven met tientallen luidsprekertjes. Voor de ingewijde lezer is het inmiddels al duidelijk dat ik een gesprek heb gehad met ... Ton Diepenhorst.

(.....)

Nu heb je bijna 30 jaar waterslagers. Raak je er nooit op uitgekeken?

Ik vind het nog steeds een razend **spannende hobby**. Ieder jaar weer de vraag: **Hoe zal de zang van de vogels zich dit najaar gaan ontwikkelen? Komt dat er uit wat ik tijdens de kweek voor ogen heb gehad?** Juist omdat ik zo mijn eigen opvattingen heb en via experimenten probeer er achter te komen of ik het bij het juiste eind heb, is ieder seizoen weer spannend. Ook dit jaar weer. Ik heb wat veranderd, maar ik moet tot het najaar wachten om te kunnen horen wat het resultaat is.

Hoe ben je er eigenlijk toe gekomen om zo met de zang te gaan experimenteren?

Tijdens de opleiding voor keurmeester heb ik het moeten leren en de eerste jaren als keurmeester het ook vol overtuiging uitgedragen: zang is een erfelijke kwestie. Door selectie en lijnteelt verbeter je de kwaliteit van de zang in je hok. Alle aandacht was in die tijd gericht op de vererving; zangmilieu was van ondergeschikt belang.

Begin jaren 1980 ben ik aan het denken gezet door een oude brochure uit 1922 van de Belg Peleman, die juist het belang van de voorzang beschreef. Tegelijkertijd verschenen artikelen in het bondsblad van de Algemene Bond waarin werd beweerd dat het uiteindelijke lied vooral bepaald wordt door het zangmilieu. Door hier verder over na te denken, begon ik me steeds meer te interesseren voor de vraag of ik door het zangmilieu te beïnvloeden een waterslager een lied kon laten zingen wat ik van te voren zelf had bepaald. Ik ben toen ook begonnen met experimenten om te kijken of dat praktisch uitvoerbaar was. Ik wilde over een aantal vragen duidelijkheid hebben. De **eerste** was: **Zingt elke kanarie als een waterslager wanneer hij vanaf de geboorte uitsluitend voorzang van een waterslager heeft gehad?** Als ik dat kon bewijzen was duidelijk dat het zangmilieu een belangrijke zangbepalende factor was en niet de erfelijkheid. Met een duidelijk antwoord op deze vraag kon ik beginnen aan de **tweede**: **Kan ik door een ideaal zangmilieu te creëren met behulp van geluidsapparatuur, de kwaliteit van de zang van m'n vogels verbeteren?**

Welke proeven heb je toen gedaan?

Om een duidelijk antwoord te hebben op de eerste vraag heb ik kanaries laten opgroeien in een ruimte zonder kanariezang. Het resultaat was zang wat ik nauwelijks een lied zou willen noemen.

Ik heb kleurkanaries laten opgroeien in een ruimte vol met waterslagerzang. Het resultaat was dat er duidelijk iets van het waterslagerlied in te herkennen was.

Ook heb ik harzereieren door waterslagers laten uitbroeden en de jongen zijn ook grootgebracht zonder dat ze maar een toon harzerzang gehoord hebben. De vogels heb ik ingezonden voor een wedstrijd in Katwijk en ze werden als waterslager beoordeeld. De hoogste kreeg 108 punten.

Voor mij staat het als een paal boven water dat **vooral voorzang bepaalt of een kanarie zingt als een waterslager.**

Maar met een kanarie die zingt als een waterslager ben je nog geen kampioen.

Precies. Om waterslagers te kweken die ook echt mooi zijn en als wedstrijdvogel in de prijzen zouden kunnen vallen moest ik uit een ander vaatje tappen. Daar waren bijvoorbeeld die kleurkanaries niet geschikt voor. Of het wel met harzers mogelijk is, is voor mij nog een vraag. Ik loop met plannen om daar toch nog eens een experiment aan te wagen. Tenslotte is een harzer wel een zangkanarie met een zangorgaan dat tot diepe zang in staat is. Maar tot nu toe heb ik me voor de wedstrijdvogels toch uitsluitend toegelegd op raszuivere waterslagers.

Dus er zijn ook erfelijke factoren in het spel?

Daar twijfel ik niet meer aan. Op grond van de experimenten die ik heb gedaan, blijkt dat je niet zomaar lukraak je kweekmateriaal kan pakken. Om goede vogels te kunnen kweken moet je met goed kweekmateriaal aan de slag gaan. Ik kweek, bijvoorbeeld, alleen met forse mannen, met een voorkomen van, zo "hier ben ik"; geen zenuwenleiders, die als een raket door het kooitje schieten, of vogels die voor dood in een hoekje gaan zitten. Brutale kanaries zijn vaak vogels die, als je ze opzet, meteen zingen. En verder selecteer ik ook mannen met een goede zangkwaliteit. De vogels moeten aanleg hebben om een toer op de goede, dus diepe, grondtoon te kunnen zingen. Volgens mij speelt ook hierbij de vererving een belangrijke rol.

Tijdens de broed noteer ik of de poppen goed broeden, voeren, enz. Jongen van slecht voerende poppen hou ik niet aan.

Maar de meeste kwekers houden toch rekening met de door jou genoemde factoren; wat doe jij dan anders?

Ik denk dat de meeste kwekers keurig bijhouden welke man ze op welke pop zetten, een kweeklijn opzetten van vader op dochter, moeder met zoon, enz. Nou, daar geloof ik niet meer in. Als ik met goede poppen en goede mannen kweek zit de aanleg om tot een mooie zanger uit te kunnen groeien er bij voldoende vogels in. Ik heb liever bevruchte eieren dan dat ik zeker weet van welke ouders een jong is. Een pop krijgt van mij iedere dag een andere man. Als de eieren bezet zijn weet ik niet welke man bevrucht heeft. Hoef ik ook niet te weten.

Wat ik natuurlijk ook heel anders doe dan de meeste kwekers is de voorzang in mijn hok. Bij mij krijgen de vogels de **voorzang**, die ik voor ze heb uitgekozen, **via de luidsprekers**.

Hoe ben je eigenlijk op dat idee gekomen?

Het idee is eigenlijk heel logisch wanneer je er van uitgaat dat voorzang het lied bepaalt. Je kan je voorzang op twee manieren regelen. Zuivere vogels kopen en die als voorzanger gebruiken. Dat heb ik ook geprobeerd. Maar probeer maar eens de ideale waterslager te pakken te krijgen. Dat lukt je niet, want zo die al bestaat, dan is hij toch niet te koop. Door toeren van verschillende vogels op te nemen op een bandje kan je wel zelf dat ideale lied samenstellen. Dat ben ik dus gaan doen.

In België zag ik ooit eens een apparaat waar je aan een hendel moest draaien en dan kwam er harzerzang uit. Dat gebruikten ze vroeger in de harzerkweek. Dat noemden ze toen een **zangorgel**. Er is in principe dus eigenlijk niks nieuws onder de zon.

Hoe ben jij te werk gegaan?

In heb een inzetkooitje genomen. Om de spijltjes heb ik een rubber slangetje gedaan, zodat, als de vogel heen en weer hipt, je dat getik niet hoort. Ik heb een mooie man in dat kooitje gedaan, in een geluidsdichte ruimte gezet, microfoon erbij, cassette aan en draaien maar. Op die manier heb ik de zang van talloze vogels op geluidsband gezet. Ik heb stad en land afgereisd om mooie vogels te kopen en de zang op te nemen. Toen ik genoeg en goed materiaal had, ben ik van al die vogels de mooiste toeren uit gaan zoeken en heb die achter elkaar gezet. Dat bandje, met een aaneenrijging van de, in mijn ogen, mooiste toervormen heb ik vanaf de broedtijd tot in het najaar de hele dag laten draaien. Het resultaat viel tegen. De vogels zongen schitterende toeren, maar het was geen lied. Het was tegelijkertijd een gelukt en ook een mislukt experiment. Gelukt was het omdat **ik had bewezen dat je, met behulp van een bandje, waterslagers toeren kon aanleren**.

Om de vogels een compleet lied te laten zingen moest ik het anders aanpakken. Ik koos ervoor om het bandje met aparte toeren te vervangen door een bandje met een compleet lied. Dus toen heb ik **mooie stukjes uit een compleet lied achter elkaar gezet** en dat ging wel goed.

Het heeft me al met al een vracht werk gekost met als resultaat een doos

vol met cassettebandjes en uiteraard heel veel praktijkervaring. Het nadeel van die bandjes is wel dat ze slijten en na honderd keer draaien is het geluid niet meer om aan te horen. De komst van de CD is dus voor mij een uitkomst. Het nieuwste is dat er een CD op de markt is gekomen met zang van waterslagers van Papen en Schulenberg, kwekers van de andere bond. Er staan losse toeren op en zang van meerdere vogels tegelijk. Ik heb dat stukje waarin 4 vogels tegelijk zingen steeds opnieuw laten kopiëren op zo'n CD waarop je zelf kunt opnemen. Het zijn geen ideale vogels, maar ik vind ze wel heel mooi, mooi genoeg om als voorzang te gebruiken. Met een schakelklok zorg ik ervoor dat vanaf 6 uur 's morgens tot 10 uur 's avonds, de hele dag door, met steeds een paar minuten pauze, dat CD'tje speelt, zowel in de broedafdeling als waar de jonge vogels zitten. De geluidskwaliteit heb ik nog nooit zo goed gehad. Ik heb er dus heel hoge verwachtingen van. Het najaar kan wat mij betreft niet vlug genoeg komen.

Hoe waren de reacties toen je met je ideeën kwam?

Toen ik er pas mee begonnen was ben ik ooit eens met zo'n cassettebandje en mijn ervaringen naar een studiedag van de landelijke speciaalclub 'De Nachtegaal' geweest. Vroeger hadden ze hun wedstrijd in Amersfoort, tegenwoordig doen ze dat in Rijssen. Ze hebben m'n verhaal aangehoord en toen ik uitgesproken was ben ik **voor "zot" verklaard**. Een enkeling ging met me mee. Toch heb ik het sterke vermoeden dat vandaag de dag in den lande veel meer kwekers met bandjes rotzooien dan jij en ik denken. Ze verklaren je voor gek, maar gaan het zelf ook doen.

Heb je nog nooit aan je gelijk getwijfeld?

In de loop der jaren ben ik vooral door de ervaringen uit de praktijk over bepaalde zaken wel iets anders gaan denken, wat minder extreem dan 10 jaar geleden. Achter het standpunt dat voorzang het lied bepaalt sta ik nog altijd voor 100%. Wat een vogel in de voorzang niet hoort, zal hij zelf ook nooit zingen, terwijl hij er misschien wel de aanleg voor heeft.

Toch heb ik eens een moment van twijfel gehad. Dirk Venema had aan iemand, ik meen uit Leerdam, mannen en poppen verkocht om een eigen stam op te zetten. Dirk had hem toen geadviseerd om alles weg te doen en alleen met zijn vogels te gaan kweken. In het najaar belde die man Dirk op om eens langs te komen en de vogels af te luisteren. Ik had wel zin om mee te gaan, dus wij naar Leerdam. Misschien herinner je Dirk z'n vogels uit die

tijd nog wel. Schitterende, diepe, vogels, maar een staalton moest je met een kaarsje zoeken.

Die man zette een stammetje op en de staaltonen denderden de kooitjes uit. De man maar eens gevraagd of hij ook met andere vogels gekweekt had. Nee, hij had precies gedaan wat Dirk gezegd had en alle andere vogels van de hand gedaan. Daar zat ik dan met mijn theorie van voorzang. Toen heb ik echt getwijfeld of ik het toch bij het verkeerde eind had. Voor de zekerheid hebben we toen gevraagd of de vogels soms een andere kanarieman gehoord konden hebben. Nou ja, één vogel had hij gehouden, die zat in een sierkooi in de huiskamer. Dat was een hele vlotte zanger en in de broedtijd had hij hem in z'n hok neergezet. Er viel een pak van m'n hart. Wij hebben toen even voor onze neus weg gevraagd of we die man ook even mochten horen. En ja hoor, dezelfde staaltonen als bij de jonge vogels. **Wat eerst de doodsteek voor mijn theorie leek, werd er juist een bevestiging van.**

Hoe zie je de toekomst van de waterslagers?

Ik heb al eerder gezegd dat je als kweker steeds kritischer wordt en je aan steeds meer gaat ergeren wat niet goed is. **Ik vind dat er toch te nonchalant wordt omgesprongen met vogels die niet zuiver zijn.** Ik ben er vast van overtuigd dat kwekers pas wat aan de zuiverheid van hun vogels gaan doen wanneer foutieve toervormen bestraft worden. Er ligt dus op dit vlak een schone **taak voor onze keurmeesters**, maar die zijn, voor zover ik weet, voorlopig nog niet van plan om strafpunten uit te delen.

En hoe ziet de toekomst voor de waterslagerkweek er uit wanneer jij voor 100% gelijk krijgt en je kampioen stammen bij de waterslagers kunt worden door hele dagen een CD'tje af te draaien?

Ik heb daar hele tegenstrijdige gedachten over. Aan de ene kant hoop ik dat ik uiteindelijk toch mijn gelijk krijg en mijn vogels straks op onze show, de wedstrijd van de Studieclub en op de Bondshow de sterren van de hemel zingen, precies zoals ze nu te horen krijgen. Dan maak ik een lange neus naar al die kwekers en kopstukken in Nederland die me in de afgelopen jaren niet serieus hebben genomen en me min of meer voor "zot" hebben versleten.

Aan de andere kant heb ik ook mijn bedenkingen, want wat blijft er van onze schitterende sport over wanneer het uiteindelijk neerkomt op het

mooiste CD'tje en de beste afspeelapparatuur. Dan is de magie uit de zangsport verdwenen: Weg de spanning, waarover ik het eerder had, van: "Hoe zullen ze dit najaar zijn? Zijn ze bij jou al op zang? Hoor je al klok?" Daarom heb ik eigenlijk diep in mijn hart, in het belang van de sport, soms ook nog wel eens **de hoop dat het kweken van goede waterslagers uiteindelijk toch meer blijkt te zijn dan zomaar een man op een pop zetten en de CD-speler aanzetten.**

Naschrift

Na het lezen van bovenstaand interview is het misschien wel aardig om, met betrekking tot het creëren van een kunstmatig zangmilieu, een uitspraak te citeren uit een relatief recent verschenen, vooraanstaand, handboek over de kweek met onder meer zangkanaries.

'Met de komst van moderne audio apparatuur in de tweede helft van de 20e eeuw ontstond toch weer een soortgelijk streven bij zangkanarieliefhebbers. Grammofoonplaten, cassettebandjes werden bespeeld met de zang van goede vogels en vervolgens gebruikt ter ondersteuning van de zangstudie van de jonge mannen. Vastgesteld kan worden dat al dergelijke hulpmiddelen hooguit bestempeld kunnen worden als noodhulp om, in de tijd dat de kanaries niet zingen, te gebruiken. Geen enkele zangkweker heeft de zangopleiding van zijn jonge mannen toevertrouwd aan dergelijke apparatuur en daarmee uitstekende resultaten bereikt.' (H.K. van der Wal, Handboek voor het houden en kweken van zang-, kleur- en postuurkanaries. Baarn 1997. p. 19)

Het gaat hier te ver om de volledige erelijst op te sommen van de door de waterslagers van de heer Diepenhorst in de afgelopen 10 jaar op lokale, regionale en landelijke zangwedstrijden behaalde resultaten. Meermalen werden kampioenschappen en ereplaatsen behaald.

**Karl Reich (zangkanariékweker) & Hans Duncker (bioloog),
pioniers in het onderzoek naar de vererving van kanariezing**

Een terugblik op honderd jaar denken en schrijven
over kanariezingvererving

door Jaap Plokker in

Contactblad Speciaalclub Zang Noord- en Zuid-Holland en Utrecht,
aangesloten bij de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers
Februari 2022, 38e jaargang, nr. 1

Voor de toonaangevende Katwijkse waterslagerkweker Ton Diepenhorst waren de **onderzoeken op Amerikaanse universiteiten naar het leergedrag van zangvogels** aanleiding om het roer volledig om te gooien en niet de erfelijkheid (van zangtoeren, red.) maar het zangmilieu te beschouwen als de belangrijkste factor om de zang van zijn kanaries te veredelen.

Daarmee belandden we met Ton Diepenhorst aan het einde van de jaren 1900 weer in **de wereld van Karl Reich** (met zijn als nachtegalen zingende kanaries, red.) **en Hans Duncker** (met zijn verklaring van dit fenomeen: geselecteerd op het erfelijke imitatievermogen van de kanarie; het eerste artikel over genetische zangvererving in 'Journal für Ornithologie' van oktober 1922, red.), overigens zonder dat Ton ooit van Karl Reich en Hans Duncker had gehoord.

Ton Diepenhorst

Toen de in Katwijk aan Zee woonachtige Ton Diepenhorst circa 1970 begon met het kweken van waterslagers gold het boek van Martin Weyling 'Het boek voor de zangkanariekwaker' als de "bijbel" voor de zangkanariekwekers. Door collega zangkanariekwekers opgevoed en als keurmeester waterslagers geschoold in de theorie over de erfelijkheid van zangtoeren, kweekte Diepenhorst gedurende de jaren 1970 en beginjaren 1980 waterslagers van hoog niveau. Bij hem bestond aanvankelijk geen enkele twijfel over de overerfbaarheid van zangtoeren en als zangkanariekwaker met een staat van dienst trachtte hij anderen van Weyling's visie te overtuigen, zoals ook de andere toenmalige zangkanariekeurmeesters deden.

In die zekerheid ontstonden barsten toen Ton Diepenhorst vanaf 1982 kennis nam van, onder meer door Pie Ramakers geschreven, artikelen in 'Vogelvreugd', het orgaan van de Algemene Bond van Vogelhouders. Ramakers en zijn deelgenoten baseerden zich op **wetenschappelijke onderzoeken in de Verenigde Staten naar zangontwikkeling bij zangkanaries**. Daaruit bleek onder meer dat

1. Kanaries die op zeer jonge leeftijd doof waren gemaakt geen volwaardig gecultiveerd lied ontwikkelden.
2. Ook de wisselwerking tussen het horen van jezelf en wat uit het zangmilieu was opgenomen, bleek voor een jonge kanarieman van essentieel belang voor de zangontwikkeling.
3. Bovendien bleek kanariezing ook niet het hele kanarieleven onveranderd te blijven. Door het seizoensgebonden afsterven en weer aangroeien van cellen in het “zangzenuwcentrum” in de hersenen bleek een individuele kanarieman gedurende zijn leven zijn lied te kunnen veranderen, onder meer als gevolg van een veranderd zangmilieu.

Zangveredeling is zangmilieu

Het voornamelijk door Amerikanen verrichte onderzoek zagde de poten weg onder de door Martin Weyling en zijn deelgenoten verkondigde theorie over de overerfbaarheid van zangtoeren bij kanaries. Voor Ton Diepenhorst betekende deze conclusie een radicale verandering van zijn kweekmethode. Voorzang stond voortaan centraal in de zangveredeling van zijn waterslagers.

Medio de jaren 1980 werd zijn vogelverblijf omgebouwd in een soort studio met enkele tientallen luidsprekertjes, waaruit vanaf het begin van het broedseizoen de door Diepenhorst zelf op een cassettebandje opgenomen voorzang van streng geselecteerde waterslagers klonk.

Omdat Diepenhorst er aanvankelijk van uitging dat het uiteindelijke lied uitsluitend door voorzang werd bepaald, werd ook de lijnteelt afgezworen. Om er zeker van te zijn dat een pop bevrucht werd kregen diverse mannen de gelegenheid met dezelfde pop te paren.

Na de bevruchting werden de mannen uit de broedruimte verwijderd.

Een kweekadministratie werd niet meer bijgehouden. Poppen werden louter geselecteerd op constitutie, niet op verwantschap of vermeende erfelijke zangeigenschappen.

Bij wijze van experiment werden eieren van harzers door waterslagers uitgebreed en evenzo groeiden “genetische” kleurkanaries in het door het cassettebandje gedomineerde zangmilieu op.

De methode leek succesvol, want ook op deze wijze wist Ton Diepenhorst regelmatig met zijn waterslagers prijzen te behalen.

Ondanks dat een groot deel van de toenmalige waterslagerwereld, heilig

gelovend in de opvattingen van Martin Weyling, Paul Kwast en hun deelgenoten, hem voor “zot” verklaarde, heeft Ton Diepenhorst altijd vastgehouden aan het primaat van, de eerste plaats voor, de voorzang. In de loop der jaren maakte de cassetterecorder plaats voor de CD-speler. Met de digitale technieken die beschikbaar kwamen, werd zelfs uit kanariezang met bijzonder fraaie toevormen, met “knippen en plakken” een “ideaal” waterslagerlied geconstrueerd en aan de jonge kanariemannen voorgeschoteld.

Voorzang is *niet* allesbepalend

Maar de praktijk bleek toch anders uit te pakken dan de theorie. De met de waterslagervoorzang opgegroeide kleurkanaries en harzers zongen weliswaar als waterslagers, ze werden zelfs ingezonden op een tentoonstelling van de Katwijkse vogelvereniging ‘De Kanarievogel’, maar ze benaderden bij lange na niet het niveau van de “echte” waterslagers.

Hoewel alle jonge mannen uit de luidsprekertjes dezelfde voorzang hadden gekregen, zongen niet alle kanariemannen hetzelfde lied. Sommige benaderden de voorzang van het cassettebandje; dat werden op de wedstrijden ook de prijswinnaars, maar er waren ook jonge mannen die bij lange na niet het niveau van de voorzang op het cassettebandje benaderden.

In de praktijk bleek dat voorzang niet voor 100% het kwaliteitsniveau van de zangkanarie bepaalde. Afkomst bleek wel degelijk een rol te spelen.

Om goede waterslagers te kweken kon je niet zomaar een willekeurige kanarie voor de kweek inschakelen en naar een bandje laten luisteren, sterker, ook Ton Diepenhorst greep terug op de methode om voor de kweek kwalitatief goede waterslagermannen in te zetten.

Ton Diepenhorst bleef succesvol op wedstrijden, maar niet overal waar hij met zijn waterslagers verscheen staken zijn vogels met kop en schouders boven die van anderen uit, terwijl je op grond van de kwaliteit van de voorzang die ze hadden gekregen dat wel zou mogen verwachten.

Ton Diepenhorst versus Karl Reich

De experimentele kweek van waterslagers door Ton Diepenhorst vanaf medio de jaren 1980 is in meerdere opzichten betekenisvol geweest. Zonder het te weten heeft Ton in diverse opzichten het in de jaren 1913-

1921 uitgevoerde experiment van Karl Reich, om als nachtegale zingende kanaries te kweken, gekopieerd. **Beiden maakten gebruik van voorzang om het kanarielied in de door hen gewenste richting te cultiveren:** Karl Reich om zijn Seifertse harzers uiteindelijk als nachtegale te laten zingen; Ton Diepenhorst om zijn waterslagers over de gehele linie naar een kwalitatief hoger niveau te brengen.

Toch zijn er ook grote verschillen in hun aanpak en die maken de vergelijking tussen beide experimenten des te interessanter.

Zowel Reich als Diepenhorst maakten voor de voorzang van hun kanaries gebruik van de aller modernste audioapparatuur van hun tijd.

Reich registreerde zelf de zang van nachtegale op langspeelplaten en speelde ze af op zijn grammofoon; Ton Diepenhorst kocht her en der sublieme waterslagers, waarna hun zang met een microfoontje op een cassettebandje werd opgenomen.

Reich zag deze methode als een kunstgreep; Diepenhorst vertrouwde er volkomen op. Reich prefereerde de natuurlijke voorzang van nachtegale en toen hij in staat was het hele jaar rond natuurlijke nachtegaalzang te kunnen laten horen werd de grammofoon met rust gelaten en alleen ingeschakeld wanneer hij onverhoopt niet over zingende nachtegale beschikte. Ton Diepenhorst vertrouwde, de gehele periode dat hij als kweker nog actief was, op de voorzang van het cassettebandje en later van het CD'tje.

Wezenlijker was het verschil in kweekmethode. Waar Reich streng kweekvogels selecteerde die in staat bleken de voorzang het best te imiteren, en daarover een nauwkeurige administratie bijhield, selecteerde Diepenhorst zijn kweekmannen en -poppen willekeurig. Hij hield geen kweekadministratie bij, wist niet eens welke man welke pop bevrucht had. **Hij selecteerde zijn kweekmannen niet op het talent om de voorzang op het bandje/CD'tje te kunnen imiteren, maar op algehele zangkwaliteit. Bij de selectie van de poppen werd niet naar zangafstamming gekeken, louter op formaat en constitutie.**

Waar Reich met zijn kweekmethode in vier generaties uit Seifertse harzer rollers als nachtegale zingende kanaries had gecreëerd en geen voorzang van nachtegale meer nodig had, moest Diepenhorst op de voorzang uit zijn luidsprekertjes blijven vertrouwen.

Hans Duncker verklaarde het succes van Reich met de evolutietheorie van Darwin en de wetten van Mendel. Onbewust had Karl Reich steeds zijn kweekvogels geselecteerd op het talent (aanleg, gave, predispositie, begaafdheid) om als nachtegale te zingen en daardoor in de loop der

jaren een stam kanaries opgebouwd die over het vermogen beschikte de voorzang van nachtegalen te kunnen imiteren. Vogels die niet over het vermogen beschikten, werden niet voor de kweek ingeschakeld en kregen dus ook geen nakomelingen.

Wanneer Hans Duncker nog geleefd zou hebben, zou hij op grond van zijn stelling de resultaten van Ton Diepenhorst ongetwijfeld als volgt hebben verklaard: Diepenhorst is alle jaren door blijven kweken met mannen én poppen die hij niet had geselecteerd op het vermogen de voorzang op het bandje te kunnen imiteren, of mocht veronderstellen dat ze (de poppen) over dat talent (latent) beschikten. Ieder jaar opnieuw werden daarom in zijn vogelverblijf niet alleen jongen geboren die niet in staat bleken de voorzang van de audioapparatuur volledig te kunnen volgen, maar ieder jaar opnieuw werd ook uit deze vogels nieuw kweekmateriaal geselecteerd, hoogstwaarschijnlijk voornamelijk poppen. Het gevolg was dat steeds een beperkt percentage van zijn jonge mannen het niveau van de voorzang behaalde en het algehele niveau van het waterslagerbestand van Ton Diepenhorst geen stijgende lijn vertoonde. Hij heeft daarom nooit het stadium bereikt dat zijn algehele vogelbestand kwalitatief zo goed was dat hij geen voorzang van audioapparatuur meer nodig had. Aldus redenerend in de geest van Hans Duncker's analyse.

Ton Diepenhorst en Jaap Plokker (rechts) op 27 november 2014 bij Ton in de huiskamer tijdens het administratief verwerken van de inschrijvingen voor de wedstrijd van de Speciaalclub Zang NZHU.

Zonder dat hij zich hiervan bewust was, heeft Ton Diepenhorst met zijn experimentele waterslagerkweek de geloofwaardigheid van de uit de jaren 1920 daterende opvattingen van Hans Duncker bevestigd: het talent om zangtoeren te kunnen imiteren wordt erfelijk aan het nageslacht doorgegeven. **Door steeds streng te selecteren op het talent om zangtoeren te kunnen imiteren en enkel met de goede imitators van de voorzang en de vermoede, verondersteld latente dragers van dit talent door te kweken, ben je in staat de zang verder te veredelen, mits het zangmilieu, natuurlijk of kunstmatig, over de daarvoor gewenste kwaliteit beschikt.**

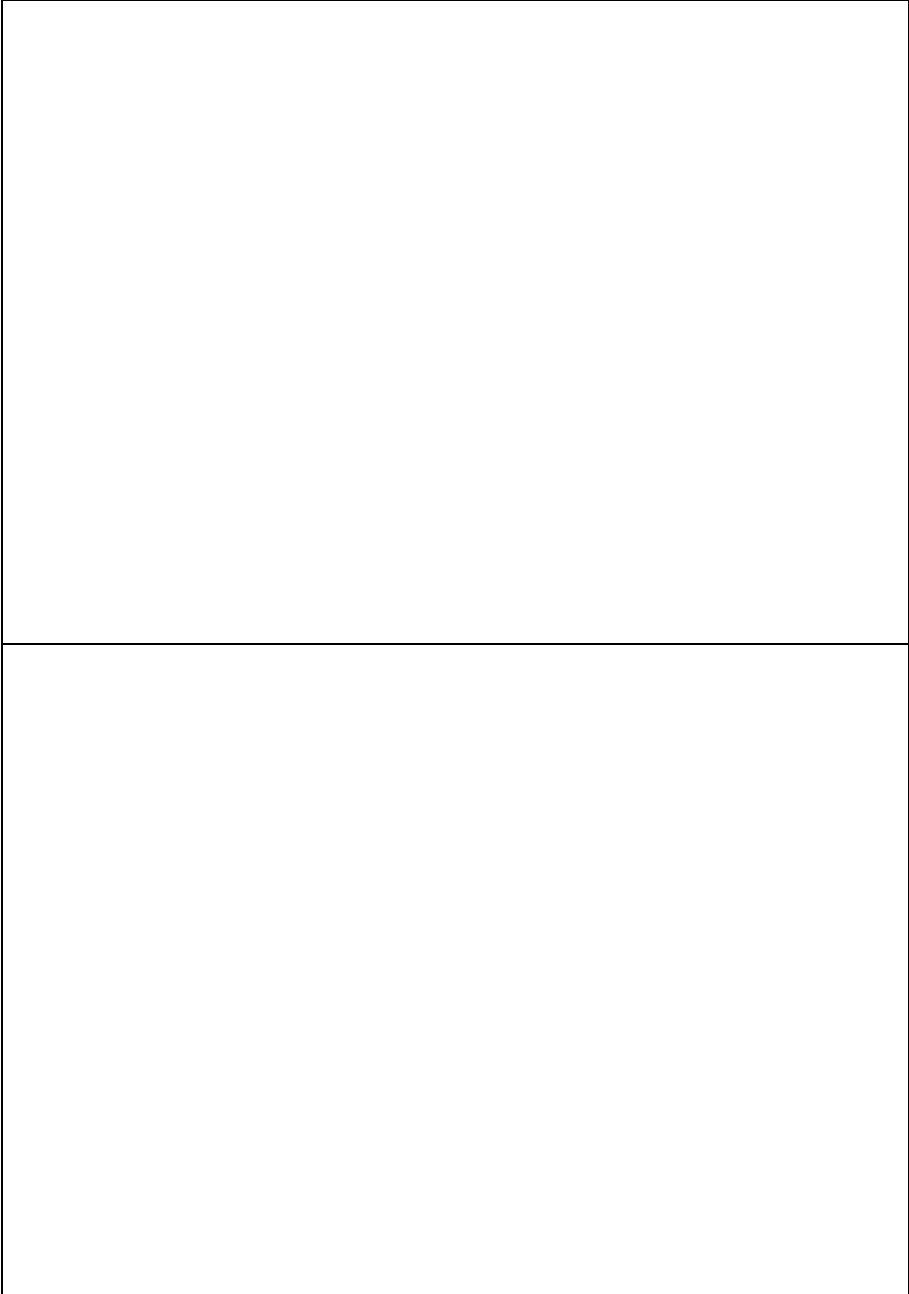
Conclusie

Het veredelen van rasgebonden gecultiveerde kanariezing blijkt heel andere koek dan het kanaries aanleren van een soorteigen lied (kanariezing) te zingen. Dat ontdekte Ton Diepenhorst tijdens zijn experimentele waterslagerkweek.

Kanaries, ongeacht kleur en ras, als waterslagers laten zingen bleek met voorzang mogelijk.

Jonge kanaries laten zingen overeenkomstig hun ras-standaardeisen en dan ook nog op een hoog niveau, is gebleken met voorzang alleen niet haalbaar; dat is slechts mogelijk

- 1. in een zangmilieu *met optimale voorzang***
- 2. met *raszuivere kanaries***
- 3. *geselecteerd op hun imitatietalent, bewezen door de mannen of latent verondersteld door afkomst, maar niet waarneembaar, voor de poppen.***

bvba **Van Camp**

Granen – Zaden – Peulvruchten – Rijst

LANGE KROONSTRAAT 173 - 2530 BOECHOUT - TEL 03 455 21 99

Openingsuren

WERKDAGEN van 8:00 tot 18:00 uur
ZATERDAG van 8:00 tot 12:00 uur
'SMIDDAGS GESLOTEN van 12:00 tot 13:00 uur

GESLOTEN op ZON- en FEESTDAGEN

“De zangveredeling van de Belgische Waterslager”

Handboekje en naslag voor de eerste keurmeestervereniging
Belgische Waterslager KBFK

is voor iedereen beschikbaar

en te downloaden

van onze KBFK officiële website dbws.be